

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Karla Šimky a soudkyň JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Evy Šonkové v právní věci žalobce: **T. R.**, proti žalovanému: **Městský soud v Praze**, se sídlem Spálená 2, Praha 2, ve věci žaloby na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného, o návrhu Městského soudu v Praze na postup podle § 9 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů, ve věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6A 168/2016,

t a k t o :

Věc vedená u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 6A 168/2016 **se p ř i k a z u j e** Krajskému soudu v Praze.

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobou doručenu Městskému soudu v Praze (dále jen „městský soud“) dne 5. 9. 2016 se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem městského soudu a Vrchního soudu v Praze. Tento zásah žalobce spatřuje v tom, že uvedené soudy chybně vyhodnotily lhůtu k podání řádného opravného prostředku.

[2] Dne 5. 10. 2016 bylo Nejvyššímu správnímu soudu doručeno podání, v němž městský soud navrhl, aby Nejvyšší správní soud předmětnou věc přikázal ve smyslu § 9 odst. 1 s. ř. s. jinému krajskému soudu.

[3] Městský soud uvedl, že „*[v]zhledem k tomu, že žaloba směřuje proti Městskému soudu v Praze jako správnímu orgánu, u něhož působí soudci, kteří by měli o podané žalobě rozhodovat, mohla by tato skutečnost zavdat objektivní pochybnosti o nepodjatosti všech soudců specializovaných senátů Městského soudu v Praze.*“

[4] Ustanovení § 9 odst. 1 s. ř. s. upravuje možnost Nejvyššího správního soudu přikázat věc jinému než místně příslušnému krajskému soudu, jestliže pro vyloučení soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu nelze sestavit senát. Podle § 9 odst. 3 s. ř. s. mají účastníci právo se vyjádřit k tomu, kterému soudu má být věc přikázána. V citovaném ustanovení je upraven případ tzv. delegace nutné, která je podmíněna vyloučením všech soudců specializovaných senátů místně příslušného soudu, který má věc jako soud věcně a místně příslušný projednat a rozhodnout.

[5] Žalobce se k návrhu na delegaci nutnou vyjádřil podáním ze dne 26. 9. 2016, ve kterém uvedl, že navrhuje přikázání věci Okresnímu soudu v Jihlavě, resp. Krajskému soudu v Brně, a to z důvodu vhodnosti. Žalovaný se k dané věci nevyjádřil.

[6] Nejvyšší správní soud dospěl v nyní řešeném případě k závěru, že jsou podmínky pro přikázání věci podle § 9 odst. 1 s. ř. s. splněny, neboť pro vyloučení soudců místně příslušného soudu nelze sestavit senát.

[7] V žalobě směřované proti městskému soudu se žalobce domáhá ochrany před nezákonným zásahem městského soudu a Vrchního soudu v Praze. Uvedenou věc by tak rozhodovali soudci působící u městského soudu, jehož se spor týká. Jedná se tak o případ posouzení nestrannosti soudců, kteří by měli posuzovat činnost samotného soudu, u kterého působí.

[8] Nejvyšší správní soud v této souvislosti připomíná, že součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 a násl. Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Nestrannost a nezájatost soudce je jedním z hlavních předpokladů spravedlivého rozhodování a jednou z hlavních premis důvěry občanů a jiných subjektů práva v právo a právní stát (čl. 1 odst. 1 Ústavy České republiky).

[9] Nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, vyjadřující vnitřní psychický vztah soudce k projednávané věci v širším smyslu (zahrnuje vztah k předmětu řízení, účastníkům řízení, jejich právním zástupcům atd.), o němž je schopen relativně přesně referovat toliko soudce sám. Pouze takto úzce pojímaná kategorie nestrannosti soudce by však v praxi našla stěží uplatnění vzhledem k obtížné objektivní přezkoumatelnosti vnitřního rozpoložení soudce. Kategorii nestrannosti je proto třeba vnímat širě, také v rovině objektivní. Za objektivní ovšem nelze považovat to, jak se nestrannost soudce pouze subjektivně jeví vnějšímu pozorovateli (účastníkovi řízení), nýbrž to, zda reálně neexistují objektivní okolnosti, které by mohly vést k legitimním pochybnostem odůvodňujícím závěr, že soudce určitým, nikoliv nezaujatým vztahem k věci disponuje. Vyloučení soudce z projednávání a rozhodování věci má být založeno nikoliv pouze na skutečně prokázané podjatosti, ale je dáno již tehdy, jestliže lze mít pochybnost o jeho nepodjatosti (viz nálezn Ústavního soudu ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, publikovaný jako N 127/6 SbNU 429).

[10] K objektivní pochybnosti o nepodjatosti soudců za situace, kdy by měli rozhodovat o žalobě proti rozhodnutí soudu, u něhož sami působí, Nejvyšší správní soud odkazuje na své rozhodnutí ze dne 30. 9. 2005, č. j. 4 As 14/2004 - 70. Na dříve vysloveném právním názoru pak Nejvyšší správní soud setrvává i v nyní posuzované věci, přičemž neshledal důvodu, proč by nemohl být analogicky aplikován i v případě tvrzeného nezákonného zásahu příslušného soudu.

[11] V tomto ohledu je vhodné poukázat i na obecnou právní zásadu „*nemo iudex in causa sua*“, podle které nikdo nesmí být soudcem ve vlastní věci a ve sporu mezi dvěma subjekty musí vždy rozhodovat nezávislý třetí subjekt. Tato obecná pravidla jsou uznávána jako zásady spravedlnosti, a to i tehdy, jestliže nejsou normativně vyjádřena v pozitivním právu.

[12] Nejvyšší správní soud tak na základě výše uvedeného dospěl k závěru, že jsou naplněny podmínky pro delegaci nutnou, a věc přikázal Krajskému soudu v Praze. O přikázání tomuto soudu rozhodl z důvodu, že obvod tohoto krajského soudu sousedí s obvodem městského soudu

pokračování

a oba soudy sídlí v Praze, takže delegací dojde k nejmenšímu dosažitelnému posunu místa, v němž se bude spor řešit, a přitom věc bude rozhodovat jiný soud než Městský soud v Praze.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 13. října 2016

JUDr. Karel Šimka
předseda senátu